

Årsrapport 2021

Arendal og Omegns Sparekasse

Årsberetning til regnskapet for 2021

Innledning

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Arendal og Omegns Sparekasse ble etablert i 1890 og er en selvstendig sparebank med lokalisering i Arendal. Banken er totalleverandør av finansielle tjenester til personkunder og mindre næringskunder. Det primære markedsområdet er Arendal og omegn, men vi betjener også utflyttede privatkunder med tilknytning til området.

På tross av hard konkurranse og utfordringer knyttet til covid-19 ble 2021 et godt år for banken med et resultat før skatt på 35,6 mill. kroner. Bankens skattekostnad, som kommer samfunnet til gode, utgjør 7,6 mill. kroner.

Vi er i en tid med en rivende teknologisk utvikling, og kundene gjør mer og mer selv av de daglige bankoppgavene. Bankens mål er å være i paritet med konkurrentene på digitale/mobile løsninger og bedre på personlig rådgivning. Førstnevnte løses gjennom Eika Alliansen og strategiske samarbeidspartnere, mens sistnevnte løses ved fortsatt å ha høyt fokus på utvikling av kompetanse, bruk av gode rådgivningsverktøy og lokal tilstedeværelse.

To av bankens viktigste konkurransefortrinn er personlig service og en hurtig beslutningsprosess med fokus på å finne gode løsninger. Vi tror at disse faktorene er medvirkende til at vi i 15 år på rad har vært blant de beste bankene i Norge på kundetilfredshet.

Fusjonsforhandlinger mellom Arendal og Omegns Sparekasse og Østre Agder Sparebank

Styrene i Arendal og Omegns Sparekasse og Østre Agder Sparebank har innledet samtaler med sikte på en sammenslåing av bankene. Begge banker har i dag en solid markedsposisjon som lokalbank i sine geografiske områder, og denne posisjonen skal videreføres og forsterkes. Det er et ønske fra begge banker om å videreutvikle sterke og kompetente fagmiljøer slik at man opprettholder posisjonen som en god og attraktiv arbeidsgiver. Dette ansees som spesielt viktig for å opprettholde konkurransekraften til bankene, og fortsatt kunne bidra til utviklingen av lokalt næringsliv og lokalsamfunn.

Det forventes at sammenslutningsavtalen skal forelegges bankenes generalforsamlinger for godkjenning i mai 2022 og deretter godkjennes av offentlige myndigheter. Gjennomføring av sammenslåing er betinget av tilfredsstillende selskapsgjennomganger, enighet om bytteforhold, godkjenning av avtaler og fusjonsplan for sammenslåing i bankenes respektive styrer og generalforsamlinger og nødvendige godkjenninger fra myndigheter.

Resultatutvikling

Resultat av ordinær drift før skatt viser et overskudd på 35,7 mill. kroner, mot et overskudd på 31,7 mill. kroner i fjor. Etter en positiv verdjustering på aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat på 2,5 mill. kroner, viser totalresultatet et overskudd på 30,5 mill. kroner etter skatt mot et overskudd på 28,7 mill. kroner i fjor. Dette gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,4 %, tilsvarende egenkapitalavkastningen i fjor.

Rentenetto

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er på 53,3 mill. kroner, som er 3,0 mill. kroner lavere enn i fjor. Rentenettoen utgjør i år 1,47 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 1,67 % i fjor.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter er på 27,7 mill. kroner, som er en økning på 2,3 mill. kroner i forhold til i fjor. Dette inkluderer provisjon på lån formidlet til Eika Boligkreditt på 11,7 mill. kroner mot 9,7 mill. kroner i fjor.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde 48,0 mill. kroner som er en økning på 1,3 mill. kroner i forhold til i fjor. Av dette er 22,7 mill. kroner lønn og andre personalkostnader, som er 1,1 mill. kroner høyere enn fjoråret. Banken besluttet, sammen med de fleste bankene i Eika, å skifte dataleverandør fra SDC til Evry. I den forbindelse utgiftsførte banken i 2021 konverteringskostnader på ytterligere 2,0 mill. kroner. Slik at banken til sammen har utgiftsført 5,7 mill. kroner i konverteringskostnader.

Tap og mislighold

I 2021 hadde banken inntektsføring på kredittap på utlån og garantier på 2,6 mill. kroner, mot en utgiftsføring på 3,5 mill. kroner i fjor. Banken har fortsatt en avsetning på 4,5 mill. kroner i forbindelse med covid-19. Banken anser det ikke forsvarlig å tilbakeføre denne tilleggsavsetningen da situasjonen ved årsskiftet fortsatt er uavklart.

Avsetninger til å dekke fremtidige tap på utlån utgjør ved utgangen av året 0,59 % av brutto utlån. Steg 1 og steg 2 nedskrivninger utgjør henholdsvis 1,2 og 6,4 mill. kroner. Nedskrivninger som følge av vesentlig økning i kredittrisiko der det foreligger en tapshendelse (steg 3) utgjør ved utgangen av året 10,2 mill. kroner.

Årets disponeringer

Årets totalresultat utgjør 30,5 mill. kroner og svarer til 0,85 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital som var tilsvarende fjoråret. Styret har foreslått følgende disponering av årets overskudd (i tusen kroner):

Årets overskudd	Kr	30.528
Disponert som følger:		
Gaver	«	750
Fond for urealiserte gevinster	«	2.502
Overført til bankens fond	«	27.276

Styret er fornøyd med resultatet. Etter at årets avsetning til bankens fond er foretatt med 27,3 mill. kroner er dette kommet opp i 419,6 mill. kroner og fond for urealiserte gevinster er 25,1 mill. kroner, hvilket til sammen svarer til 12,0 % av forvaltningskapitalen.

Balanseutvikling

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen er økt med 248,8 mill. kroner og utgjør ved årsskiftet 3.705,1 mill. kroner. Dette er en økning på 7,2 % i 2021 mot en økning på 3,9 % i 2020. Gjennomsnittlig forvaltningskapital gjennom året var 3.614,6 mill. kroner.

Banken har en kapitaldekning på 21,40 % pr. 31.12.21 mot 21,18 % pr 31.12.20. Konsolidert kapitaldekning, som inkluderer bankens eierandel i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt, var 20,23 % pr 31.12.21 mot 20,10 % pr 31.12.20.

Innskudd

Innskudd fra kunder er pr. 31.12.21 på 2.706,9 mill. kroner, og er en økning på 220,0 mill. kroner, eller 8,9 % i forhold til samme tidspunkt i fjor. Innskuddene utgjør ved

årsskiftet 73,1 % av forvaltningskapitalen og 90,2 % av brutto utlån.

Innskuddsform	MNOK		%	
	2021	2020	2021	2020
Folio	168,71	144,90	6,2	5,8
Lønnskonti	283,15	252,46	10,5	10,2
Honnørkonti	63,05	59,27	2,3	2,4
Kapitalkonti	1.072,26	1.020,71	39,6	41,0
Særvilkår	1.066,87	947,81	39,4	38,1
BSU	50,77	59,53	1,9	2,4
IPA	2,05	2,21	0,1	0,1
Sum	2.706,87	2.486,90	100,0	100,0

Utlån

Brutto utlån på egen bok er økt med 279,4 mill. kroner til 3.001,0 mill. kroner. Dette tilsvarer en økning på 10,3 % mot en økning på 1,2 % i 2020. Utlån formidlet til Eika Boligkreditt ble redusert til 1.223,0 mill. kroner fra 1.346,7 mill. kroner i 2020. Totale brutto utlån inkl. EBK viser en vekst på 155,7 mill. kroner eller 3,8 %. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering lav. Brutto utlån utgjør 81,0 % av forvaltningskapitalen.

Utlånsformål	MNOK		%	
	2021	2020	2021	2020
Boliglån	2.555,97	2.284,93	85,2	84,0
Næringslån	415,09	399,65	13,8	14,7
Forbrukslån	29,57	35,79	1,0	1,3
Øvrige lån	0,40	1,29	0,0	0,0
Sum	3.001,02	2.721,67	100,00	100,0

Verdipapirer

Beholdning av aksjer og obligasjoner er ved årsslutt på 580,0 mill. kroner, som er en økning på 15,7 mill. kroner i forhold til tilsvarende tidspunkt i fjor.

Ved årsskiftet viser beholdningen av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning en økning på 3,3 mill. kroner. Økning av aksjeporteføljen tilskrives i hovedsak oppskrivning av verdier på Eika Gruppen og Eika VBB. Ellers har banken økt sin andel i Eika Boligkreditt.

Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter ga et positivt bidrag på 0,6 mill. kroner. Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter over utvidet resultat utgjorde 2,5 mill. kroner.

Obligasjonsporteføljen er økt med 12,4 mill. kroner til 405,1 mill. kroner. Netto verdiendring og gevinst på rentebærende verdipapirer ga et negativt bidrag på 1,1 mill. kroner.

Utbytte fra aksjer utgjorde totalt 6,1 mill. kroner i 2021 mot 6,2 mill. kroner i fjor.

Bankens risikostyring

Finansiell virksomhet innebærer behov for styring og forvaltning av risiko. God risikostyring er viktig for bankens verdiskapning.

Styret i Arendal og Omegns Sparekasse er opptatt av at banken skal drives med et risikonivå som er avstemt mot bankens inntjeningsmuligheter og soliditet. Styret har vedtatt prinsipper for risikostyring gjennom overordnede policydokumenter og retningslinjer for bankens ulike risikoområder, i tråd med lover og forskrift om risikostyring og internkontroll. Det er en kontinuerlig prosess å videreutvikle bankens risikostyring.

I Arendal og Omegns Sparekasse aksepteres en lav til moderat risikoprofil for bankens samlede virksomhet. Etter styrets vurdering er bankens risikoeksponering i tråd med de retningslinjer som er trukket opp. Nedenfor omtales de viktigste risikoområdene.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiporteføljen og delvis til verdipapirbeholdningen.

Bankens aktivitet på kredittområdet styres av en kredittpolicy som gir rammer for eksponering i ulike segmenter, kompetansekrav, geografisk markedsområde, organisering mv. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter. Bankens risikoprofil på kreditt er moderat. Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er viktig, og tillegges stor vekt. Kredittrisikoen overvåkes løpende gjennom analyser, misligholds rapportering, restanse- og overtrekksrapportering. Styret får kvartalsvise risikorapporter, som bl.a. viser bankens risikotakning på kredittområdet, stilt opp mot de rammer som styret har besluttet i kredittpolicyen.

Banken har i de senere år hatt lave tapskostnader, og ved utgangen av året var misligholdte lån fortsatt beskjedne. Banken forventer fortsatt lave tap de nærmeste årene. Vi har ikke foretatt endringer av vår kredittrisikoprofil gjennom året. Vi forventer at normale tap skal kunne dekkes av bankens ordinære driftsresultat.

Banken har gode rutiner for avdekking og oppfølging av tapsutsatte engasjementer. Bankens låneengasjementer klassifiseres fra 1 til 12. I tillegg blir restanse- og overtrekkslister gjennomgått av styret hver måned. Styret har vurdert bankens risiko for tap på utlån og garantier pr. 31.12.21 og forventer høyere tap i 2022 enn i 2021. Dette grunnet inntektsføring på kreditttap på utlån og garantier i 2021.

Samlet sett vurderes oppfølgingen og kontrollen av vår utlånsportefølje å være god.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp for sine forpliktelser i tide. Banken har i 2022 forfall på et obligasjonslån pålydende 150,0 mill. kroner. For å møte forfall i 2022 vurderer banken nye låneopptak kombinert med EBK som finansieringskilde. Utover dette har banken også en trekkfasilitet på 130,0 mill. kroner i DNB, samt trekkrammer på deponerte obligasjoner i Norges Bank.

Styret har i bankens likviditetsstrategi fastsatt ramme som sier at banken til enhver tid skal ha en likviditetsbeholdning som muliggjør drift i minst 12 måneder uten tilførsel av likviditet i et stress scenario som består av en bankspesifikk krise og en generell krise. Tilgjengelig likviditet pr 31. desember 2021 sikrer drift under slike omstendigheter i over 12 måneder.

Et sentralt mål er også utviklingen i bankens forhold mellom innskudd og utlån som forteller noe om grad av avhengighet til pengemarkedet. Banken er opptatt av å opprettholde en solid innskuddsdekning. Ved utgangen av året var denne på 90,2 % av brutto utlån mot 91,4 % året før. Av bankens obligasjonsportefølje er obligasjoner med 250,0 mill. kroner i markedsverdi deponert i Norges Bank som sikkerhet for eventuelle låneopptak. Totalt sett har banken en god likviditetssituasjon. Leverage Coverage Ratio (LCR) pr 31.12.21 er 132, mot et krav på 100.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter rammer for tillatte instrumenter, samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Rammene er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for området. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer. Bankens markedsrisiko skal være lav til moderat.

Eika Kapitalforvaltning forvalter bankens likviditetsportefølje etter et mandat besluttet av styret.

Likviditetsporteføljen skal først og fremst sikre at banken har en tilfredsstillende likviditetsbeholdning av lett omsettelige verdipapirer (LCR-kvalitet). Beholdningen skal også sikre at banken har tilgang på likviditet i en normalsituasjon og i en krisesituasjon.

Bruk av rammene for markedsrisiko forutsetter at banken besitter tilstrekkelig faglig kompetanse til å ivareta bankens interesser på en god måte. Kravet til faglig kompetanse gjelder personer som handler med finansielle instrumenter, oppgjørs- og regnskapsfunksjonen, risikostyrings- og compliancefunksjonen.

Renterisiko

Banken har i hovedsak flytende renter på innskudd og utlån til kunder. Banken har fastrenteinnskudd på 53,7 mill. kroner med rentefornyelse 01.06.22 og fastrenteutlån utgjør 4,7 mill. kroner. Løpetiden på fastrenteutlån er fra 0,3 til 3,8 år.

Bankens beholdning av obligasjoner er på 405,1 mill. kroner med en durasjon på 0,14 år. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,6 mill. kroner. Bankens lave durasjon på obligasjonsbeholdningen skyldes at porteføljen hovedsakelig består av obligasjoner med rentjustering hver 3. måned. For ytterligere informasjon, se note 17.

Banken har utstedt fire obligasjonslån pålydende henholdsvis 3 x 100 og 1 x 150 mill. kroner.

Banken utstedte i 2018 et ansvarlig lån pålydende 25,0 mill. kroner. Grunnen var å styrke kapitaldekningen i forbindelse med konsolidering av eierinteressene i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt.

Valutarisiko

Bankens eksponering i utenlandsk valuta gjelder kun eksponering mot SDC i danske kroner i form av kurssvingninger på aksjer og betaling av leveranser. Banken har ingen beholdning av valuta pr. 31.12.21. Gevinst på valuta relateres til kjøp og salg av valuta til kunder og eksponering i danske kroner på aksjer i SDC.

Kursrisiko

Porteføljen består av anleggsaksjer, rentefond og obligasjoner. Bankens bokførte beholdning utgjør ved utgangen av 2021 henholdsvis 126, 49 og 405 mill. kroner.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser og at lov og regelverk ikke følges. En vesentlig del av den operasjonelle risikoen i banken er knyttet til

bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi, tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering samt personvern, kompetanse og nøkkelpersonrisiko.

Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner og gjennom risikoanalyser. Samlet sett vurderes operasjonell risiko ved utgangen av året som lav.

Risikostyring og internkontroll

Styret har fastsatt prinsipper for internkontrollen i banken på de ulike aktivitetsområder og påsett at den er etablert i samsvar med lover og forskrifter. Styret har behandlet den årlige internkontrollrapporten og kan bekrefte at den etter styrets mening er gjennomført og dokumentert i henhold til CRR/CRD IV-forskriften.

Styret har gjennomgått og vurdert bankens risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP). ICAAP er en integrert del av styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll. Styret mener at banken har tilpasset seg regelverket på en god måte ut fra bankens størrelse og risikoprofil.

Effekter av covid-19

Våren 2020 opplevde samfunnet delvis nedstengning som følge av covid-19 viruset. Situasjonen ved årsskiftet 2021 er fortsatt uavklart. Derfor har banken valgt å beholde tilleggsavsetningen på 4,5 mill. kroner fra 2020 som følge av usikkerhet knyttet til PD-modellen i forhold til covid-19.

Det ble innført en rekke offentlige tiltak for å kompensere for effekten krisen hadde på norsk økonomi. Motsyklisk buffer ble satt ned til 1 % for å lette kapitalkravet til bankene. I tillegg satte Norges Bank ned styringsrenten til null prosent og tilbødte bankene F-lån med opp til 1-års løpetid for å bedre likviditeten. Finanstilsynet meddelte også bankene at kapitalkravregelverkets (jf. LCR-forordningen artikkel 4) mulighet til å bruke likviditetsreserven til å dekke likviditetsutgang i en stressituasjon ville aksepteres av Finanstilsynet. Kvoten for brudd i Boliglånsforskriften ble midlertidig doblet i 2. og 3. kvartal 2020. Ut over dette etablerte staten en lånegarantiordning som skulle sikre finansiering til kvalifiserte SMB-bedrifter. Det har også vært utsettelse av innbetaling av mva og forskuddsskatt. I tillegg er permitteringsperioden utvidet for å unngå oppsigelser.

Norsk økonomi har i løpet av 2021 hentet seg kraftig inn igjen etter tilbakeslaget som fulgte av pandemien og myndighetspålagte restriksjoner. Norges Bank har i to omganger hevet styringsrenten fra rekordlave null prosent, og har signalisert ytterligere tre rentehevinger i 2022. Aktiviteten i økonomien er tilbake på nivå før krisen inntraff, arbeidsledigheten er betydelig redusert og prisveksten har tatt seg opp. Høy vaksinasjonsgrad i

befolkningen har dempet risiko for nye tilbakeslag og behov for nye restriksjoner som følge av virusmutasjoner.

Stigende energipriser bidro til at prisveksten var særskilt sterk mot slutten av året, med en 12-månedervekst i desember for konsumprisindeksen på hele 5,3 prosent. Boligprisveksten endte på 10,5 prosent for året som helhet. I fjerde kvartal var prisene sesongjustert bare opp 0,8 prosent fra kvartalet før.

Organisering, ansatte og miljø

Pensjonsordning

Bankens ansatte inngår i AFP ordningen for bank og finansnæringen. Banken har også avtale om innskuddspensjon for alle ansatte.

Personalet

Ved årsskiftet var det 21 ansatte i banken, hvorav 3 på deltid. Dette tilsvarer 20,4 årsverk. Samarbeidet med bankens ledelse må sies å være meget godt og det samme kan sies om arbeidsmiljøet.

Sykefraværet var 0,8 % i 2021 mot 1,4 % i 2020. På landsbasis var egen- og legemeldt sykefravær, ifølge Statistisk Sentralbyrå pr. 3. kvartal, på 6,6 %. Vi har fokus på tiltak for å begrense sykefraværet. Det har ikke vært skader eller ulykker i banken i inneværende år. Arendal og Omegns Sparekasse har en stab av dyktige medarbeidere som gjør en stor innsats på sin arbeidsplass. De ansatte er en viktig ressurs og får følgelig god anledning til å oppdatere seg på det faglige plan. 11 av bankens ansatte, inkludert banksjefen, har gjennomført autoriseringen som finansiell rådgiver (AFR).

Likestilling

Banken arbeider aktivt og målrettet for å fremme likestilling mellom kjønnene, noe som vi også er pålagt i lov om likestilling. Vi mener det ikke gjøres forskjell på ansatte, eller ved ansettelse, på grunn av kjønn, nasjonal opprinnelse, legning, religion eller livssyn. Vi tilstreber et arbeidsklima som er tilfredsstillende både for alle. Banken arbeider også for rettferdig avlønning med lik lønn for arbeid av lik verdi. Arbeidet vedrørende likestillingsspørsmål gjøres i et samarbeid mellom bankens ledelse og de tillitsvalgte. Av bankens 21 medarbeidere er 11 kvinner og 10 menn.

Styret består av 5 personer – 3 kvinner og 2 menn.

Intern virksomhet

Den fysiske sikringen fungerer bra med hensyn til innbrudd/brann samt verditransport. Personalet har

gjennomgått prosedyrer ved eventuelle ran. Dette opplegget følges opp jevnlig.

Forsikringer

Banken har tegnet styre- og ledelsesansvarforsikring.

Bærekraft og samfunnsansvar

Bærekraftig lokal vekst og utvikling

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Bærekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigere både for Norge og i vårt lokalsamfunn. Som en solid og lokal sparebank bidrar Arendal og Omegns Sparekasse til bærekraftig lokal vekst og verdiskaping, for våre kunder og vårt lokalsamfunn.

Finansnæringen har et særlig ansvar for å sikre at verdiskaping og lønnsomhet ikke går på bekostning av menneskene rundt oss, klimaet og miljøet eller er i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Arendal og Omegns Sparekasse bidrar til en bærekraftig utvikling spesielt på tre områder:

- Bærekraftig lokal vekst og omstilling
- Sparing og ansvarlige investeringer
- Ansvarlighet og bærekraft i egen drift

Bærekraftsmål

I vårt arbeid med bærekraft har Arendal og Omegns Sparekasse først valgt å støtte FN's bærekraftsmål nummer 8: «Anstendig arbeid og bærekraftig økonomisk vekst». Banken vil fremover vurdere støtte for ytterligere bærekraftsmål.

Et mål om å forsterke vår historiske posisjon

Arendal og Omegns Sparekasse har som mål å forsterke vår historiske posisjon som støttespiller i lokalsamfunnet gjennom vår kunderådgivning, gaveutdeling og satsing på å fremme lokal vekst.

Fremover har vi en ambisjon om å kunne tilrettelegge for grønne valg. Vi ønsker bærekraft generelt, og klima og miljøpåvirkning spesielt, integrert i kundedialog, rådgivning og kredittprosesser. Vi ønsker å bidra til å tilrettelegge for at våre kunder tenker bærekraft i sin virksomhet.

Vi ønsker å legge til rette for nye grønne produkter for både privat og bedriftsmarked og samtidig tilpasse egne retningslinjer for kredittgivning i våre standarder og rammeverk. I 2021 lanserte banken grønne boliglån. Dette er finansiering av boliger med energimerke A eller B. Energimerking på en bolig sier noe om hvor

energikrevende det er å holde en stabil innetemperatur, og hvilken energikilde som benyttes. Passivhus får energimerke A. Boliger med energimerke B har varmepumpe eller solenergi og/eller bedre isolasjon og vinduer enn kravene i byggeforskriftene. Type bolig, byggeår og bruksareal vil også påvirke energiklassen.

Finans Norges «Veikart til grønn konkurransekraft» anses som en god rettesnor for vårt fremtidige arbeid med bærekraft.

Bærekraftig investeringer

Både våre kunder og Sparekassa plasserer betydelige penger i ulike aksje- og obligasjonsfond, og det er viktig at disse midlene investeres i bærekraftige virksomheter. Til disse plasseringene er Eika Kapitalforvaltning AS vår valgte leverandør. Eika Kapitalforvaltning forvalter og tilbyr et utvalg av bærekraftige og grønne fond. Selskapet praktiserer stadig strengere ESG (Environmental, social and corporate governance) –kriterier for sine investeringer og følger anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar.

Ansvarlighet og bærekraft i egen drift

Bankens bygg har energitilførsel via energibrønner.

I forhold til økonomisk kriminalitet har banken hvitvaskingsrutiner som er retningsgivende for hvordan banken skal håndtere og følge opp arbeidet rundt antihvitvask og terrorfinansiering.

Banken har også etiske retningslinjer som presiserer forventninger og krav som banken stiller til sine ansattes handlemåte og opptreden. I tillegg har banken rutiner som sikrer forbrukerne gjennom blant annet forsvarlig utlånspraksis og etterlevelse av MIFID (EU-direktiv som bl.a. definerer krav til informasjon og rådgivning i forbindelse med investering i finansielle instrumenter).

Banken har retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar.

Eika Alliansen

Arendal og Omegns Sparekasse er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av flere enn 50 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner og om lag 2500 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 171 bankkontorer i 114 kommuner er alliansen til stede med rådgivere nært kundene. Dette er ikke minst viktig for næringslivets verdiskaping og arbeidsplassene i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med smarte løsninger og den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT og betalingstjenester.

Gjennom året har Eika Gruppen bistått bankene i alliansen med effektive og trygge IT-løsninger og -infrastruktur både til bankene og kundene. Løsningene har vist seg å være robuste og være effektive samhandlingsverktøy som har sikret tilnærmet normal drift, også i perioder med mange medarbeidere på hjemmekontor. I tillegg har Eika bistått bankene på en lang rekke områder, knyttet til bankenes håndtering av de ulike støttetiltakene iverksatt av myndighetene gjennom de seneste to årene.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg leverer Eika Gruppen tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika

Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på ca. 120 milliarder kroner (pr. 3. kvartal 2021) og er følgelig en viktig bidragsyter til at lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance)

Som basis for sin virksomhet legger banken til grunn strenge krav til redelighet og forretningsmoral, og en bygger på ansatte med stor integritet og holdninger i samsvar med bankens etiske retningslinjer.

Styringsstruktur

Bankens øverste organ er generalforsamlingen som er sammensatt av representanter for bankens innskytere (2/4), ansatte (1/4) og offentlig oppnevnte (1/4).

Bankens styre har i 2021 bestått av 4 eksterne medlemmer og en representant for de ansatte. Det har vært avholdt 13 styremøter.

Banken har fastsatt egen rutine for vurdering av egnethetskravet til styremedlemmer. Til vurderingen innhentes det informasjon om utdanning, arbeidserfaring og styreverv etc.

Kontrollmekanismer

Banken har revisjons- og risikoutvalg som består av hele styret.

Utsiktene for 2022

Arendal og Omegns Sparekasse legger vekt på å ha et tillitsvekkende og godt omdømme, og har stort fokus på god bankdrift og fornøyde kunder. Sammen med god soliditet, er banken godt rustet til å møte de mange utfordringer som råder i dagens finansmarked, samt være en god bank for våre kunder og ansatte med utgangspunkt i vårt renoverte og moderniserte bygg ved Torvet i Arendal.

Utsiktene for 2022 er fortsatt god økonomisk vekst og lav arbeidsledighet. Den største usikkerheten knytter seg, som alltid, til forhold i internasjonal økonomi som vekst, renter og internasjonal handel. Korona-viruset kan nok en gang komme til å utfordre samfunnsøkonomien i mange land. Dette er forhold utenfor vår kontroll.

Her hjemme knytter det seg spenning til utforming av både rentefastsetting med tilhørende utslag på kronekurs, samt et krevende lønnsoppgjør til våren. Også korona-viruset kan spille oss et puss. Bankene antas å fortsatt ha moderat utlånsvekst og begrensede tap i året som kommer, selv om en normalisering av antall konkurser må påregnes i tiden fremover.

Takk

Styret vil takke samtlige ansatte og øvrige tillitsvalgte for godt samarbeid og stor innsats i året som er gått, og rette en hjertelig takk til kunder og øvrige forbindelser for den store tilliten og gode oppslutningen banken har hatt i 2021.

Arendal, 24. mars 2022

sign.
Odd-Keilon Osmundsen
(nestleder)

sign.
Aage Nystøl
(leder)

sign.
Anita Aanonsen Jernquist

sign.
Cathrine Coucheron Berli

sign.
Lisbeth Rastad
(ansattrepresentant)

sign.
Per Olav Nærestad
(banksjef)

Resultatregnskap

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2021	2020
Renteinntekter og lignende inntekter		76.899	89.731
Rentekostnader og lignende kostnader		23.612	33.427
Netto renteinntekter	Note 18	53.287	56.304
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		25.602	22.125
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3.782	4.040
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		6.086	6.200
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		-171	1.069
Andre driftsinntekter		40	44
Netto andre driftsinntekter	Note 20	27.775	25.398
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	22.713	21.662
Andre driftskostnader	Note 22	23.183	22.990
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 30	2.119	2.112
Sum driftskostnader før kredittap		48.015	46.764
Resultat før tap		33.047	34.938
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	-2.608	3.285
Resultat før skatt		35.655	31.653
Skattekostnad	Note 24	7.629	6.439
Resultat av ordinær drift etter skatt		28.026	25.214
<i>Utvidet resultat - Tall i tusen kroner</i>			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		2.502	3.507
Skatt		0	0
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		2.502	3.507
Sum utvidet resultat		2.502	3.507
Totalresultat		30.528	28.721
Gaver		750	750
Fond for urealiserte gevinster		2.502	3.403
Overført til sparebankens fond		27.276	24.568
Disponeringer		30.528	28.721

Balanse - Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	2021	2020
Kontanter og kontantekvivalenter		1.201	1.861
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		93.218	137.533
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-13	2.983.230	2.702.615
Rentebærende verdipapirer	Note 27	405.127	392.726
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 28-29	174.824	171.563
Immaterielle eiendeler		0	0
Varige driftsmidler	Note 30	43.405	45.524
Andre eiendeler	Note 31	4.054	4.398
Sum eiendeler		3.705.059	3.456.220

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2021	2020
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 32	46.832	100.731
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 33	2.706.865	2.486.896
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 34	450.427	400.317
Annen gjeld	Note 35	16.631	14.055
Pensjonsforpliktelser	Note 35	4.485	4.007
Betalbar skatt	Note 24	9.031	8.518
Utsatt skatt	Note 24	907	1.627
Andre avsetninger		133	101
Ansvarlig lånekapital	Note 34	25.018	25.015
Sum gjeld		3.260.329	3.041.267
Fond for urealiserte gevinster		25.096	22.594
Sparebankens fond		419.634	392.359
Sum opptjent egenkapital		444.730	414.953
Sum egenkapital		444.730	414.953
Sum gjeld og egenkapital		3.705.059	3.456.220

Arendal, 24. mars 2022

sign.
Odd-Keilon Osmundsen
(nestleder)

sign.
Aage Nystøl
(leder)

sign.
Anita Aanonsen Jernquist

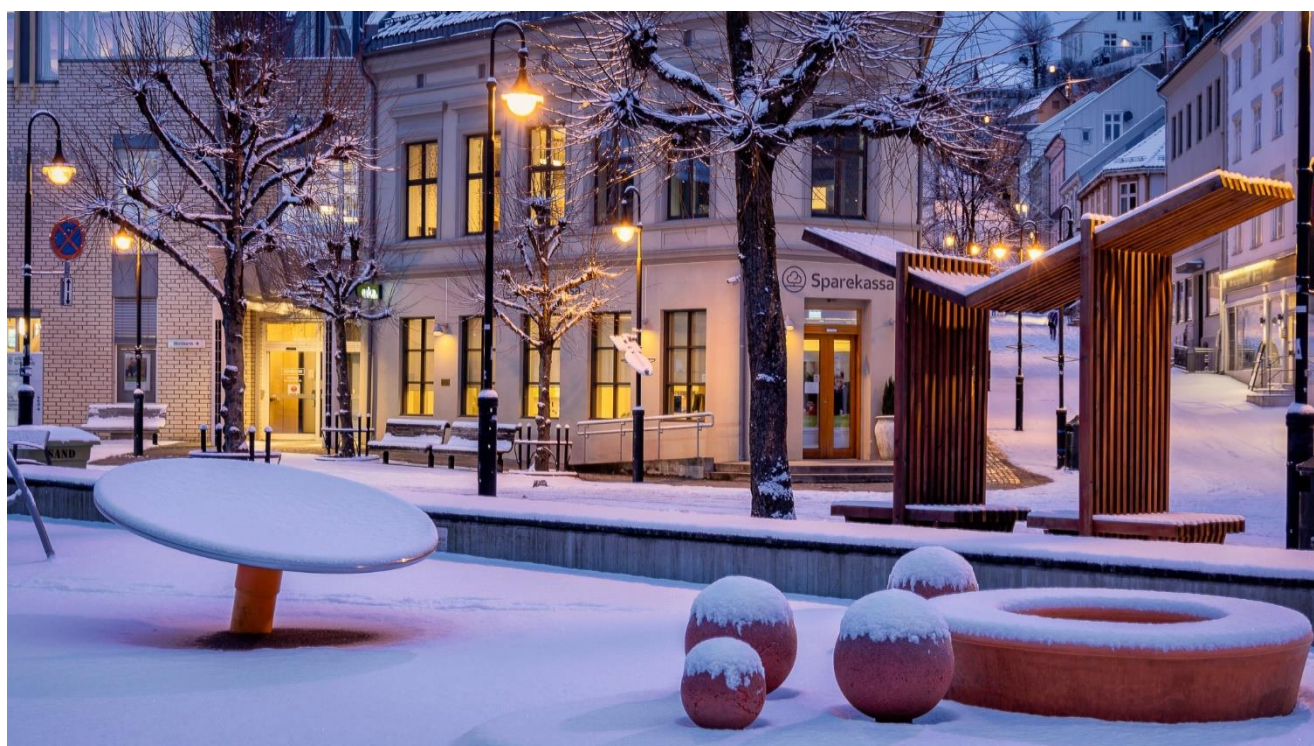
sign.
Cathrine Coucheron Berli

sign.
Lisbeth Rastad
(ansatterrepresentant)

sign.
Per Olav Nærestad
(banksjef)

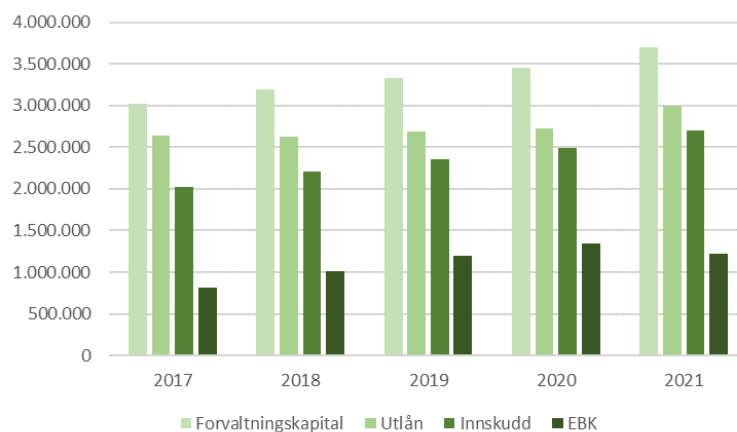
Egenkapitaloppstilling

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for vurderings- forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2019	368.617	0	0	0	0	368.617
Overgang til IFRS	-826			19.191		18.365
Egenkapital 01.01.2020	367.791	0	0	19.191	0	386.982
Resultat etter skatt	25.318			3.403		28.721
Avsatt gaver	-750					-750
Totalresultat 31.12.2020	24.568	0	0	3.403	0	27.971
Egenkapital 31.12.2020	392.359	0	0	22.594	0	414.953
Resultat etter skatt	28.026			2.502		30.528
Avsatt gaver	-750					-750
Totalresultat 31.12.2021	27.276	0	0	2.502	0	29.778
Egenkapital 31.12.2021	419.634	0	0	25.096	0	444.730

Kontantstrømoppstilling

Tall i tusen kroner	2021	2020
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Tilført fra årets drift	30.528	28.721
Økning/-nedgang diverse gjeld	3.536	-2.629
Økning/-nedgang diverse fordringer	-345	-3.778
Likviditetsendring fra resultatregnskap	33.719	22.314
Økning i brutto utlån	-279.353	-31.900
Økning innskudd fra kunder	219.969	133.400
Økning/nedgang innskudd fra kredittinstitusjoner	-53.899	49.734
Økning av obligasjonsgjeld	50.110	529
A. Netto likviditetsendring fra virksomheten	-29.454	174.077
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Netto investering i varige driftsmidler	0	-96
Økning i verdipapirer	-15.662	-123.800
B. Likviditetsendring vedr. investeringer	-15.662	-123.896
Økning/nedgang i lån til kredittinstitusjoner	44.315	-20.493
Økning/nedgang i ansvarlig lånekapital	3	15
C. Likviditetsendring fra finansiering	44.318	-20.478
A + B + C = Sum endring likvider	-798	29.703
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	71.770	42.067
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	70.972	71.770
Tilført fra årets virksomhet fremkommer slik:		
Resultat før skattekostnad	38.157	35.159
Ordinære avskrivninger	2.119	2.112
Endring i tapsavsetninger utlån m.v.	-957	1.294
Endring pensjonsavtale resultatført	477	438
Skatte betalt i fjor	-8.518	-9.532
Gaver	-750	-750
Tilført fra årets virksomhet	30.528	28.721

Nøkkel tall er annualisert der ikke annet er spesifisert	31.12.21	30.09.21	30.06.21	31.03.21	31.12.20
Forvaltningskapital	3.705.059	3.737.076	3.684.741	3.489.770	3.456.220
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3.428.998	3.591.952	3.543.577	3.472.995	3.382.878
Utlån BM	415.090	408.215	405.750	410.069	399.654
Utlån PM	2.585.935	2.524.886	2.473.895	2.324.006	2.322.017
Utlån Eika Boligkreditt (EBK)	1.223.008	1.289.972	1.335.356	1.389.699	1.346.689
Innskudd	2.706.865	2.725.660	2.752.400	2.516.272	2.486.896
12 mnd forvaltningsvekst	7,20 %	9,50 %	8,57 %	5,36 %	5,32 %
12 mnd utlånsvekst egen bok	10,26 %	7,27 %	8,59 %	1,80 %	3,82 %
12 mnd utlånsvekst inkl EBK	3,83 %	4,67 %	7,59 %	5,95 %	8,64 %
12 mnd innskuddsvekst	8,85 %	12,37 %	12,62 %	6,26 %	7,36 %
Innskudd i % av utlån*	90,20 %	92,93 %	95,58 %	92,03 %	91,37 %
Innskudd i % av utlån inkl EBK	64,08 %	64,54 %	65,30 %	61,02 %	61,13 %
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter**	1,55 %	1,46 %	1,46 %	1,47 %	1,66 %
Andre driftsinntekter	0,81 %	0,79 %	0,88 %	0,66 %	0,75 %
Sum driftskostnader	1,40 %	1,27 %	1,27 %	1,23 %	1,38 %
Totalresultat	0,89 %	0,63 %	0,64 %	0,81 %	0,85 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	6,86 %	5,44 %	5,42 %	6,82 %	6,92 %
Kostnader i % av totale inntekter	59,28 %	56,51 %	54,15 %	57,41 %	57,24 %
Kostnader i % av totale inntekter eks. kursgev./tap	59,11 %	56,32 %	54,05 %	58,68 %	58,00 %
Tap i % av brutto utlån	-0,09 %	-0,02 %	-0,01 %	-0,03 %	0,12 %
Netto ansvarlig kapital	384.930	360.346	360.363	358.135	359.178
Kjernekapital	359.930	335.346	335.363	333.135	334.178
Tilleggskapital	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Risikovektet balanse	1.798.525	1.799.727	1.809.622	1.712.011	1.695.856
Kapitaldekning i %	21,40 %	20,02 %	19,91 %	20,92 %	21,18 %
Uvektet kjernekapital	9,68 %	8,98 %	9,11 %	9,55 %	9,72 %
LCR	132	207	216	307	256
NSFR	133	136	132	138	136
Antall årsverk	20,4	20,4	21,4	21,4	21,4

* Andelen av bankens utlånsvirksomhet som finansieres av innskudd fra kunder

** Differansen mellom bankens utlåns- og innskuddsrente

Noter til regnskapet

Note 1 - Regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Arendal og Omegns Sparekasse er en selvstendig sparebank med kontor i sentrum av Arendal med besøksadresse Torvet 8, 4836 Arendal. Som medlem av Eika Alliansen tilbyr banken et bredt utvalg av bank-, forsikrings- og investeringsprodukter til person- og næringslivsmarkedet.

Regnskapet for 2021 ble godkjent av styret og generalforsamlingen den 24. mars 2022.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER TIL EKSISTERENDE STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT OG HVOR FORETAKET IKKE HAR VALGT TIDLIG ANVENDELSE

Det er ingen nye IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning bankens regnskap.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Arendal og Omegns Sparekasse.

INNETKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap. For lån som er kredittforringet ved første gangs balanseføring korrigeres kontraktsfestede kontantstrømmer for forventede tap. Den effektive renten betegnes da som en kredittjustert effektiv rente.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Ved førstegangsinnregning måles alle finansielle instrumenter som senere måles til amortisert kost ellers til virkelig verdi over OCI, til virkelig verdi tillagt eller fratrukket direkte henførbare transaksjonskostnader. Transaksjonskostnader som gjelder finansielle instrumenter som senere måles til virkelig verdi over resultat, resultatføres ved førstegangsinnregning. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, kan sikres med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken har ikke praktisert muligheten til overføring og har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse skal eiendelen flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9 og note 3.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING

Arendal og Omegns Sparekasse benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens bokfører ikke tidligere regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2015 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Utstedte fondsobligasjoner hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter tilfredsstillende definisjonen av en finansiell forpliktelse og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av annen egenkapital, mens skatteeffekten av rentene presenteres som skattekostnad.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter, bankinnskudd og fordringer på Norges Bank.

Note 2 - Kredittrisiko

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har fra og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av mislighold. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifieres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorison. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorison. I alle andre tidshorisoner vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerking som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hfter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 0,5 % og PD liv > PD liv ini * 2

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: PD 12 mnd > PD 12 mnd. ini + 2 % eller PD liv > PD liv ini * 2

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikountak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelser i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventninger til fremtiden er tatt hensyn til gjennom PD-prognoser for henholdsvis PM- og BM-porteføljen i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). PD-prognosene i de enkelte scenariene er utarbeidet gjennom en skjønnsmessig ekspertvurdering ledet av sjefsøkonom i Eika Gruppen. Det benyttes derfor ikke makroøkonomiske parametere direkte i framtidsforventningene, de er like fullt benyttet som grunnlag til vurdering av hvordan de forventes å påvirke fremtidige PD-prognoser. Makroøkonomiske parametere i basis-scenariet baserer seg på IMF sine prognoser fra oktober 2021 med justeringer etter skjønnsmessige vurderinger og generell makroøkonomisk utvikling frem mot utgangen av året 2021. Nedsidescenariet tar utgangspunkt i Finanstilsynets stress-scenario for perioden 2021-2024, med justeringer etter skjønnsmessige vurderinger og generell makroøkonomisk utvikling frem mot utgangen av året 2021. Oppsidescenariet tar utgangspunkt i Eika sine egne fastsatte prognoser hvor eksterne kilder er benyttet som vurderingsgrunnlag.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvektning; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser fastsatte makrofaktorer for forventninger til fremtiden for PM-porteføljen. En makrofaktor på 0,90 betyr at den enkelte kunde sin individuelle fastsatte PD forventes å være redusert med 10 %, både for 12 måneders PD og livstids PD. Tilsvarende betyr en makrofaktor på 1,10 at den individuelle fastsatte PD økes med 10 %.

År	2022	2023	2024	2025	2026	2026>
Makrofaktor Oppside	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	1,00
Makrofaktor Basis	1,10	1,10	1,10	1,10	1,05	1,00
Makrofaktor Nedside	2,00	1,60	1,60	1,30	1,15	1,00
Vektet makrofaktor	1,26	1,18	1,18	1,12	1,06	1,00

Tabellen viser fastsatte makrofaktorer for BM-porteføljen.

År	2022	2023	2024	2025	2026	2026>
Makrofaktor Oppside	0,80	0,80	0,80	0,80	0,90	1,00
Makrofaktor Basis	1,10	1,10	1,10	1,10	1,05	1,00
Makrofaktor Nedside	2,00	2,20	1,55	1,40	1,20	1,00
Vektet makrofaktor	1,25	1,29	1,16	1,13	1,07	1,00

I note 13 er det angitt sensitivitetsberegninger for bankens forventet kredittap i ulike scenarier, herunder inkludert beregninger hvor henholdsvis nedside- og oppsidescenariet er sannsynlighetsvektet 100 %.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kreditt risiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kredittksporing er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kreditt risiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier. Se note 6-13 for vurdering av kreditt risiko.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6. Se underliggende tabell.

Risiko-klasse	Sannsynlighet for mislighold fra	Sannsynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0000
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

NOTE 3 - Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimater kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapestimater beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelselser vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. Se note 26 for sensitivitetsberegninger.

Note 4 – Kapitaldekning

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
	2021	2020	2021	2020
Opptjent egenkapital	444.730	414.953	362.867	337.599
Overkursfond	0	0	67.215	63.615
Utjevningsfond	0	0	18.715	17.573
Annen egenkapital	0	0	0	0
Egenkapitalbevis	0	0	0	0
Gavefond	0	0	0	0
Sum egenkapital	444.730	414.953	448.797	418.787
Immaterielle eiendeler	0	0	-186	-202
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-580	-565	-882	-899
Fradrag i ren kjernekapital	-84.220	-80.210	-9.700	-9.130
Ren kjernekapital	359.930	334.178	438.029	408.556
Fondsobligasjoner	0	0	9.476	8.929
Fradrag i kjernekapital	0	0	0	0
Sum kjernekapital	359.930	334.178	447.505	417.485
Tilleggs kapital - ansvarlig lån	25.000	25.000	36.930	36.255
Fradrag i tilleggs kapital	0	0	0	0
Netto ansvarlig kapital	384.930	359.178	484.435	453.740
Eksponeeringskategori (vektet verdi)				
Stater	0	0	0	28
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	20.354	17.431	36.684	31.664
Offentlige eide foretak	0	0	0	0
Institusjoner	38.309	32.499	64.261	62.587
Foretak	58.812	40.698	61.562	46.775
Massemarked	0	0	15.667	16.197
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.223.682	1.104.610	1.698.762	1.542.841
Forfalte engasjementer	19.887	13.126	21.056	13.583
Høyrisiko-engasjementer	59.007	95.073	59.007	95.073
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.798	14.939	25.922	25.616
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	0	9.687	0	9.687
Andeler i verdipapirfond	24.520	29.413	25.279	30.198
Egenkapitalposisjoner	44.565	41.589	42.264	39.645
Øvrige engasjement	141.311	151.555	149.440	153.771
CVA-tillegg	0	0	0	0
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.645.244	1.550.620	2.199.904	2.067.664
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	153.282	145.237	195.159	189.473
Sum beregningsgrunnlag	1.798.525	1.695.857	2.395.062	2.257.137
Kapitaldekning i %	21,40 %	21,18 %	20,23 %	20,10 %
Kjernekapitaldekning	20,01 %	19,71 %	18,68 %	18,50 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,01 %	19,71 %	18,29 %	18,10 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,68 %	9,72 %	8,12 %	8,16 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Arendal og Omegns Sparekasse har pr 31.12.2021 en eierandel på 0,79 % i Eika Gruppen AS og på 1,51 % i Eika Boligkreditt AS.

Note 5 – Risikostyring

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risiki. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 25-29 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreducerende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsrisk er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Bankens har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – Utlån til kunder fordelt på nivå og kredittkvalitet
2021

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.336.974	12.033	0	2.349.007
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	388.445	110.638	0	499.083
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	45.995	81.001	0	126.996
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	25.938	25.938
Sum brutto utlån	2.771.415	203.672	25.938	3.001.025
Nedskrivninger	-1.201	-6.394	-10.200	-17.795
Sum utlån til balanseført verdi	2.770.213	197.278	15.738	2.983.229

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.228.222	11.976	0	2.240.198
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	169.716	84.885	0	254.601
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	21.549	46.722	0	68.271
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	22.865	22.865
Sum brutto utlån	2.419.487	143.583	22.865	2.585.935
Nedskrivninger	-889	-1.905	-7.700	-10.494
Sum utlån til bokført verdi	2.418.598	141.678	15.165	2.575.441

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	108.752	57	0	108.809
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	218.729	25.753	0	244.482
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	24.447	34.279	0	58.725
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	3.073	3.073
Sum brutto utlån	351.927	60.089	3.073	415.090
Nedskrivninger	-312	-4.489	-2.500	-7.301
Sum utlån til bokført verdi	351.615	55.600	573	407.788

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet (Pr. klasse finansielt instrument:)	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	130.213	4.239	0	134.452
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	19.895	3.479	0	23.374
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	3.565	8.693	0	12.258
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	1.227	1.227
Sum ubenyttede kreditter og garantier	153.673	16.411	1.227	171.310
Nedskrivninger	-65	-66	0	-131
Netto ubenyttede kreditter og garantier	153.608	16.345	1.227	171.180

2020

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.153.687	14.017	0	2.167.704
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	345.388	48.823	0	394.211
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	68.475	54.780	0	123.255
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	4.752	31.749	36.501
Sum brutto utlån	2.567.550	122.372	31.749	2.721.671
Nedskrivninger	-1.318	-8.314	-9.425	-19.057
Sum utlån til balanseført verdi	2.566.232	114.058	22.324	2.702.614

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.071.897	14.017	0	2.085.914
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	132.494	32.615	0	165.109
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	15.493	23.255	0	38.748
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	4.752	27.494	32.246
Sum brutto utlån	2.219.884	74.639	27.494	2.322.017
Nedskrivninger	-617	-2.705	-6.925	-10.247
Sum utlån til bokført verdi	2.219.267	71.934	20.569	2.311.770

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	81.790	0	0	81.790
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	212.894	16.208	0	229.102
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	52.982	31.525	0	84.507
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	4.255	4.255
Sum brutto utlån	347.666	47.733	4.255	399.654
Nedskrivninger	-701	-5.609	-2.500	-8.810
Sum utlån til bokført verdi	346.965	42.124	1.755	390.844

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet (Pr. klasse finansielt instrument:)	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	124.074	3.593	0	127.667
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	9.415	1.908	0	11.323
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	6.148	7.498	0	13.646
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	0	0
Sum ubenyttede kreditter og garantier	139.637	12.999	0	152.636
Nedskrivninger	-37	-51	0	-88
Netto ubenyttede kreditter og garantier	139.600	12.948	0	152.548

NOTE 7 – Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2021	2020
Kasse-, drifts- og brukskreditter	236.635	209.342
Byggelån	26.270	53.425
Nedbetalingslån	2.738.120	2.458.905
Brutto utlån og fordringer på kunder	3.001.025	2.721.671
Nedskrivning steg 1	-1.201	-1.318
Nedskrivning steg 2	-6.394	-8.314
Nedskrivning steg 3	-10.200	-9.425
Netto utlån og fordringer på kunder	2.983.230	2.702.615
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1.223.008	1.346.689
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	4.206.238	4.049.304

Brutto utlån fordelt på geografi	2021	2020
Arendal	2.345.469	2.122.943
Øvrige deler av Agder	456.096	440.165
Resten av Norge	199.129	157.908
Utlandet	331	655
Sum	3.001.025	2.721.671

NOTE 8 – Kredittforringede utlån

2021

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	22.865	-7.700	15.165
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske			
Industri			
Bygg, anlegg			
Varehandel	3.073	-2.500	573
Transport og lagring			
Eiendomsdrift og tjenesteyting			
Annen næring			
Sum	25.938	-10.200	15.738

Banken har 1,2 mill. kroner i lån i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen. Banken har per 31.12.2021 18,1 mill. kroner i nedskrevne engasjementer som fortsatt inndrives. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivninger. Tilsvarende tall for 2020 var 19,8 mill. kroner.

2020

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	32.246	-6.925	25.321
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske			
Industri			
Bygg, anlegg			
Varehandel	4.255	-2.500	1.755
Transport og lagring			
Eiendomsdrift og tjenesteyting			
Annen næring			
Sum	36.501	-9.425	27.076

Kredittforringede engasjementer

	2021	2020
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	7.527	6.050
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	0	0
Nedskrivning steg 3	-3.050	-1.100
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	4.477	4.950
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	15.338	30.451
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	3.073	0
Nedskrivning steg 3	-7.150	-8.325
Netto andre kredittforringede engasjementer	11.261	22.126
Netto kredittforringede engasjementer	15.738	27.076

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2021		2020	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	6.644	42,2 %	25.574	94,5 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	9.033	57,4 %	10.360	38,3 %
Engasjementer til offentlig sektor	0	0,0 %	0	0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	61	0,4 %	567	2,1 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjementer	15.738	100 %	36.501	135 %

Banken har pr 31.12.21 41,5 mill. kroner i forbearance markerte lån. Av disse tilhører 27,9 mill. kroner steg 2 og 13,6 mill. kroner steg 3.

NOTE 9 – Forfalte og kredittforringede lån

2021	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
Privatmarkedet	2.576.945	2.021	1.603	0	5.366	0	8.990	22.865	5.350	11.796
Bedriftsmarkedet	414.463	0	0	0	627	0	627	3.073	627	884
Totalt	2.991.408	2.021	1.603	0	5.992	0	9.617	25.938	5.976	12.680

2020	Ikke forfalte utlån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte utlån	Kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
Privatmarkedet	2.313.671	2.217	0	79	4.156	1.894	8.346	44.738	4.454	15.484
Bedriftsmarkedet	399.654	0	0	0	0	0	0	5.751	0	1.176
Totalt	2.713.325	2.217	0	79	4.156	1.894	8.346	50.489	4.454	16.660

2021

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.

For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer

- For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner

- For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

2020

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har et overtrekk som overstiger 1.000 kroner.

NOTE 10 – Eksponering på utlån

2021	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarkedet	2.585.935	-665	-801	-7.700	108.777	13.533	-6	-4	0	2.699.068
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	15.431	-6	-14	0	170	0	0	0	0	15.581
Industri	3.073	-5	0	0	2.381	3.678	-4	0	0	9.122
Bygg, anlegg	72.081	-115	-453	0	11.311	3.408	-38	-43	0	86.152
Varehandel	17.792	-21	-24	-2.500	4.004	810	-2	0	0	20.059
Transport og lagring	4.771	-2	0	0	3.253	1.090	-3	-1	0	9.107
Eiendomsdrift og tjenesteyting	246.589	-354	-476	0	10.440	5.369	-10	-9	0	261.549
Annen næring	55.354	-34	-4.627	0	1.988	1.098	-1	-7	0	53.771
Sum	3.001.025	-1.201	-6.394	-10.200	142.324	28.986	-65	-66	0	3.154.408

2020	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarkedet	2.322.017	-617	-2.705	-6.925	90.021	24.582	-3	-1	0	2.426.369
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	14.579	-3	-82	0	611	0	0	0	0	15.105
Industri	3.090	-11	0	0	2.867	896	-1	-3	0	6.838
Bygg, anlegg	76.049	-143	-1.767	0	9.537	4.962	-23	-18	0	88.597
Varehandel	21.381	-55	-1.225	-2.500	2.565	1.270	-3	0	0	21.433
Transport og lagring	3.105	-1	-48	0	1.127	1.142	-1	0	0	5.324
Eiendomsdrift og tjenesteyting	224.718	-432	-1.389	0	3.809	4.660	-3	-23	0	231.340
Annen næring	56.732	-56	-1.098	0	3.403	1.184	-3	-6	0	60.156
Sum	2.721.671	-1.318	-8.314	-9.425	113.940	38.696	-37	-51	0	2.855.162

NOTE 11 - Nedskrivninger på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	617	2.705	6.925	10.247
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	5	-219	-450	-664
Overføringer til steg 2	-22	336	0	313
Overføringer til steg 3	-39	-10	575	526
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	34	2	4.100	4.135
Utlån som er fraregnet i perioden	-84	-241	-3.449	-3.775
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	28	32	-1	59
Andre justeringer	350	-698	0	-348
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2021	889	1.905	7.700	10.494

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	2.219.886	74.638	27.494	2.322.017
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	29.039	-27.290	-1.749	0
Overføringer til steg 2	-71.935	71.935	0	0
Overføringer til steg 3	-3.464	-1.286	4.750	0
Nye utlån utbetalt	898.473	40.282	0	938.755
Utlån som er fraregnet i perioden	-652.510	-14.697	-7.630	-674.837
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2021	2.419.487	143.583	22.865	2.585.935

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	701	5.609	2.500	8.810
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	10	-145	0	-135
Overføringer til steg 2	-121	465	0	344
Overføringer til steg 3	-5	0	99	94
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	13	12	952	977
Utlån som er fraregnet i perioden	-244	-181	-1.052	-1.477
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-43	-2	0	-45
Andre justeringer	0	-1.269	1	-1.268
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	312	4.489	2.500	7.301

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2021	347.667	47.733	4.255	399.654
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	13.834	-13.834	0	0
Overføringer til steg 2	-38.028	38.028	0	0
Overføringer til steg 3	-625	0	625	0
Nye utlån utbetalt	100.940	6.118	1	107.059
Utlån som er fraregnet i perioden	-71.860	-17.955	-1.808	-91.624
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2021	351.928	60.089	3.073	415.090

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2021	37	51	0	88
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1	-5	0	-4
Overføringer til steg 2	-1	6	0	5
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	5	2	0	7
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-24	-16	0	-40
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-3	-10	0	-13
Andre justeringer	50	38	0	89
Nedskrivninger pr. 31.12.2021	65	66	0	131

2021	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	140.420	12.210	7	152.636
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	507	-507	0	0
Overføringer til steg 2	-1.848	1.848	0	0
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	50.085	5.208	0	55.292
Engasjement som er fraregnet i perioden	-35.491	-2.348	1.220	-36.619
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2021	153.673	16.411	1.227	171.310

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	2021	2020
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	9.425	8.925
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.825	150
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	875	3.100
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-2.925	-150
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	0	-2.600
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	10.200	9.425

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2021	2020
Endring i perioden i steg 3 på utlån	775	500
Endring i perioden i steg 3 på garantier	0	0
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-1.994	299
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	0	2.600
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	83	475
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-1.472	-589
Tapskostnader i perioden	-2.608	3.285

NOTE 12 – Store engasjement

Pr. 31.12.2021 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 7,82 % (2020: 6,02 %) av brutto engasjement. Banken har kun ett konsolidert engasjement som blir rapportert som store engasjement, mer enn 10,00 % av ansvarlig kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 11,49 % av ansvarlig kapital.

	2021	2020
10 største engasjement	248.126	173.171
Totalt brutto engasjement	3.172.344	2.874.307
i % brutto engasjement	7,82 %	6,02 %
Ansvarlig kapital	384.930	359.178
i % ansvarlig kapital	64,46 %	48,21 %
Største engasjement utgjør	11,49 %	11,85 %

NOTE 13 – Sensitivitet

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7
Steg 1	-917	-1.160	-1.037	-983	-1.249	-1.451	-1.235	-990
Steg 2	-1.956	-1.148	-1.282	-2.196	-1.229	-3.480	-3.087	-914

Tapsavsetningene i denne oversikten er modellberegnete nedskrivninger. Tilleggsavsetninger er holdt utenfor sensitivitetsanalysen.

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en «forventning til fremtiden» kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektet 100 %

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en «forventning til fremtiden» kun basert på oppsidescenarioet.

Note 14 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak 3 ting som har innvirkning på likviditetsrisiko;

- 1) balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har således et lavt refinansieringsbehov.
- 2) likviditeten i markedet: Denne er vurdert til god.
- 3) kredittverdighet: Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet,
- 4) likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2021

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0 - 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						1 201	1 201
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						93 218	93 218
Netto utlån til og fordringer på kunder	5 644	11 178	66 459	152 066	2 747 883		2 983 230
Rentebærende verdipapirer	21 061	70 189	165 116	148 761			405 127
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						222 283	222 283
Sum finansielle eiendeler	26.705	81.367	231.575	300.827	2.747.883	316.702	3.705.059
Innlån fra kredittinstitusjoner				25 058		21 774	46 832
Innskudd og andre innlån fra kunder		348 215	53 685			2 304 965	2 706 865
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			150 351	300 076			450 427
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						31 187	31 187
Ansvarlig lånekapital					25 018		25 018
Sum forpliktelser	0	348.215	204.036	325.134	25.018	2.357.926	3.260.329
Netto	26.705	-266.848	27.539	-24.307	2.722.865	-2.041.224	444.730

2020

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0 - 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						1 861	1 861
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak						137 533	137 533
Netto utlån til og fordringer på kunder	4 262	13 981	102 936	121 503	2 459 933		2 702 615
Rentebærende verdipapirer	12 015	16 017	87 242	277 452			392 726
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						221 485	221 485
Sum finansielle eiendeler	16.277	29.998	190.178	398.955	2.459.933	360.879	3.456.220
Innlån fra kredittinstitusjoner			100 108			623	100 731
Innskudd og andre innlån fra kunder		301 177	71 330			2 114 389	2 486 896
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			50 086	350 231			400 317
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						28 308	28 308
Ansvarlig lånekapital					25 015		25 015
Sum forpliktelser	0	301.177	221.524	350.231	25.015	2.143.320	3.041.267
Netto	16.277	-271.179	-31.346	48.724	2.434.918	-1.782.441	414.953

Note 15 – Valutarisiko

Banken har ingen kontantbeholdning av valuta. Eneste aktivapost pr 31.12.21 eksponert mot utenlandsk valuta er aksjer banken eier i Skandinavisk Datacenter (SDC). Posten, i danske kroner, består av 2.213 aksjer til bokført verdi på 1,2 mill. norske kroner.

Note 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

Note 17 – Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrente. Banken har for tiden to engasjement med fast rente, på til sammen 4,7 mill. kroner.

2021

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						1.201	1 201
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker			1 500	1 500		90.218	93 218
Netto utlån til og fordringer på kunder		2 978 557	1 989	2 684			2 983 230
Obligasjoner, sertifikat og lignende		405 127					405 127
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						222 283	222 283
Sum eiendeler	-	3.383.684	3.489	4.184	-	313.702	3.705.059
-herav i utlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner		46 832					46 832
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 653 180	53 685				2 706 865
Obligasjonsgjeld		450 427					450 427
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						31 187	31 187
Ansvarlig lånekapital		25 018					25 018
Sum gjeld	-	3.175.457	53.685	-	-	31.187	3.260.329
- herav i utlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	0	208 227	- 50 196	4 184	0	282 515	444 730

2020

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						1 861	1 861
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker			1 500	3 000		133 033	137 533
Netto utlån til og fordringer på kunder		2 697 856		4 759			2 702 615
Obligasjoner, sertifikat og lignende		392 726					392 726
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						221 485	221 485
Sum eiendeler	-	3.090.582	1.500	7.759	-	356.379	3.456.220
-herav i utlandsk valuta							0
Gjeld til kredittinstitusjoner		100 731					100 731
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 415 566	71 330				2 486 896
Obligasjonsgjeld		400 317					400 317
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						28 309	28 309
Ansvarlig lånekapital		25 015					25 015
Sum gjeld	-	2.941.629	71.330	-	-	28.309	3.041.268
- herav i utlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	0	148 953	- 69 830	7 759	0	328 070	414 952

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for banken sin aktiva- og passivside ikke er sammenfallende.

Renterisiko pr. 31.12.2021

Eiendeler	Eksposering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1%
Utlån til kunder med flytende rente	2.978.557	0,15	(4.582,4)
Utlån til kunder med rentebinding	4.673	2,32	(108,4)
Rentebærende verdipapirer	405.127	0,14	(553,4)
Øvrige rentebærende eiendeler			-
Gjeld			
Innskudd med rentebinding	53.685	0,42	223,5
Flytende innskudd	2.653.180	0,12	3.061,4
Verdipapirgjeld	475.000	0,16	770,5
Øvrig rentebærende gjeld	25.000	0,03	8,2
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivsikring)			-
Renterisiko i derivater (passivasikring)			-
Sum renterisiko			(1.180,6)

Avtalet/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,2 mill. kroner.

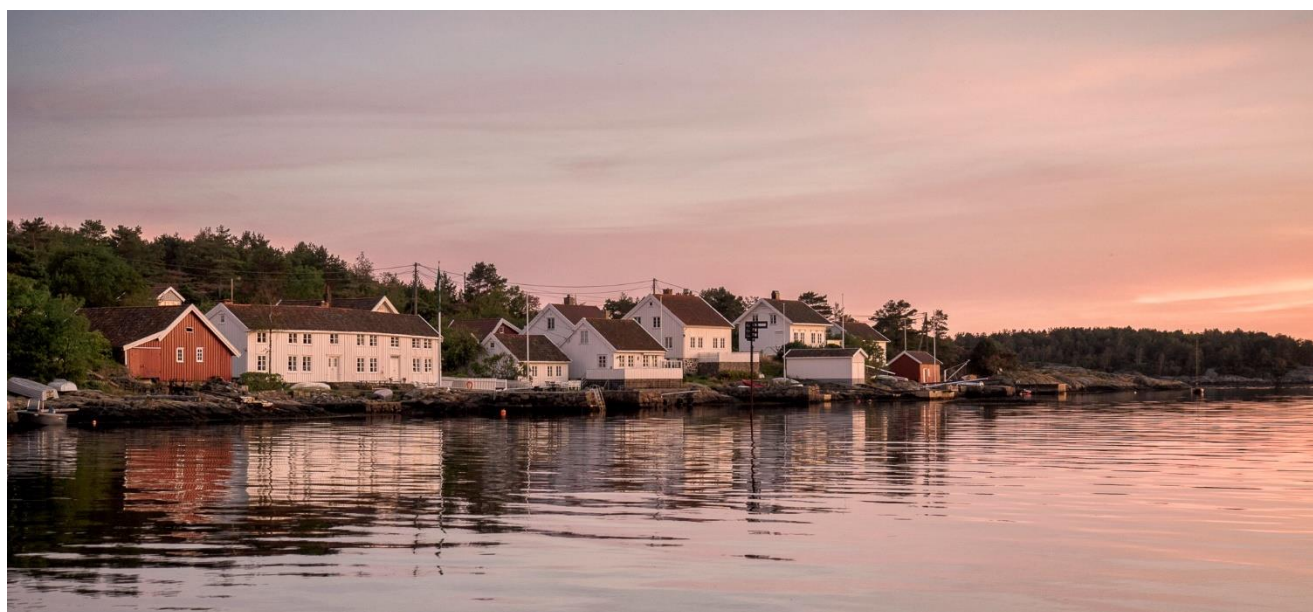
Note 18 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	2021	2020		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	240	403		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	72 860	84 192		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	3 799	5 136		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	0	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	76.899	89.731		
			Gjennomsnittlig rentesats	Gjennomsnittlig rentesats
			2021	2020
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	1 021	1 858	1,57 %	1,58 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	14 707	22 069	0,56 %	0,91 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5 550	7 509	1,29 %	1,88 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	597	732	2,39 %	2,93 %
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	0		
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 737	1 259		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	23.612	33.428		
Netto renteinntekter	53.287	56.304		

Note 19 – Segmentinformasjon

Banken utarbeider ikke fullt regnskap for segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

RESULTAT	2021				2020			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	48.107	10.682	-5.502	53.287	52.723	10.330	-6.749	56.304
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			6 086	6 086			6 200	6 200
Netto provisjonsinntekter	11 681		10 139	21 820	9 578		8 507	18 085
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			-232	-232			1 069	1 069
Andre driftsinntekter			40	40			44	44
Netto andre driftsinntekter	11.681	0	16.033	27.714	9.578	0	15.820	25.398
Lønn og personalkostnader			22 713	22 713			21 662	21 662
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			2 119	2 119			2 112	2 112
Andre driftskostnader			23 183	23 183			22 989	22 989
Sum driftskostnader	0	0	48.015	48.015	0	0	46.763	46.763
Tap på utlånsengasjement og garantier	-1 614	-994		-2 608	2 882	403	0	3 285
Resultat før skatt	61.402	11.676	-37.484	35.594	59.419	9.927	-37.692	31.654
BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	2 585 935	415 090		3 001 025	2 322 017	399 654	0	2 721 671
Innskudd fra kunder	1 913 874	792 991		2 706 865	1 792 329	694 567	0	2 486 896

Note 20 – Andre inntekter

	2021	2020
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		
Garantiprovisjon	332	351
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	11 681	9 778
Betalingsformidling	8 377	7 613
Verdipapirforvaltning	1 256	969
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	2 589	2 376
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 367	1 038
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	25.602	22.125
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		
Garantiprovisjon	1 287	1 335
Betalingsformidling	2 495	2 705
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.782	4.040
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-1.057	-69
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	689	772
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med unntak av finansielle derivater)	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	196	365
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	-171	1.069
Andre driftsinntekter		
Andre driftsinntekter	40	44
Sum andre driftsinntekter	40	44
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	6.086	6.200
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	6.086	6.200

Note 21 – Lønn og andre personalkostnader

Bankens ansatte omfattes av en felles bonusordning knyttet til oppnåelse av enkelte måltall. Denne vedtas årlig og ble i 2021 beregnet til kr 22.531 pr årsverk med utbetaling i februar 2022.

	2021	2020
Lønn	16.705	16.185
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	3.497	3.211
Pensjoner	2.035	1.859
Sosiale kostnader	476	408
Sum lønn og andre personalkostnader	22.713	21.662

2021		Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef	Lønn m.v.			
Per Olav Nærestad	1.839	23	184	1.969

2021		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Styret				
Aage Nystøl		110	20	0
Cathrine C Berli		66	0	0
Odd-Keilon Osmundsen		66	9	0
Anita Aanonsen Jernquist		66	0	0
Lisbeth Rastad		30	0	348

2020		Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef	Lønn m.v.			
Per Olav Nærestad	1.650	29	175	1.908

2020		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Styret				
Aage Nystøl		98	1	0
Cathrine C Berli		62	0	0
Odd-Keilon Osmundsen		62	0	0
Anita Aanonsen Jernquist		62	0	0
Lisbeth Rastad		30	0	486

Medlem av valgkomiteén får godtgjørelse på kr 3.000 pr møte.

Antal årsverk i banken pr. 31.12.2021	20,4
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	269,2

Note 22 – Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2021	2020
EDB kostnader	10.985	11.322
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	169	212
Reiser	47	54
Markedsføring	600	672
Ekstern revisor	656	506
Andre driftskostnader	10.727	10.223
Sum andre driftskostnader	23.184	22.989
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	438	323
Andre attestasjonstjenester	73	63
Annen bistand inkl IFRS og ligningspapirer	145	120

EDB kostnader er i 2021 belastet med 2,0 mill. kroner i forbindelse med datakonvertering fra SDC til Evry i 2023. For 2020 var tilsvarende avsetning 3,7 mill. kroner.

Note 23 – Transaksjoner med nærstående

Arendal og Omegns Sparekasse har ingen transaksjoner med nærstående.

Note 24 – Skatt

Betalbar inntektsskatt	2021	2020
Resultat før skattekostnad	35.655	31.653
Andre poster ført på utvidet resultat før skattekostnad	0	96
Permanente forskjeller	-5.176	-5.229
Virkning av implementering IFRS 9	0	-1.102
Endring i midlertidige forskjeller	2.878	6.118
Sum skattegrunnlag	33.357	31.536
Betalbar inntektsskatt	8.339	7.884
Betalbar formuesskatt (ført som annen driftskostnad f o m 2020)	692	634
Betalbar skatt i balansen	9.031	8.518
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	8.339	7.884
Endring utsatt skatt over resultatet	-720	-1.254
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	9	-191
Årets skattekostnad	7.629	6.439
Formuesskatt 2019		
Årets skattekostnad på ordinært resultat	7.629	6.439
Resultat før skattekostnad	35.655	31.653
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	8.914	7.913
Andre poster ført på utvidet resultat før skattekostnad	0	24
Permanente forskjeller	-1.294	-1.307
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	9	-191
Skattekostnad (uten formuesskatt)	7.629	6.439
Effektiv skattesats (%)	21 %	20 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	1.627	3.156
Resultatført i perioden	-720	-1.254
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkapitalen 01.01.2020	0	-275
Skatt på verdiendringer over utvidet resultat	0	0
Balanseført utsatt skatt 31.12	907	1.627
Utsatt skatt		
Driftsmidler	4.115	4.283
Pensjonsforpliktelse	-1.121	-1.002
Avsetning til forpliktelser	-1.425	-933
Uopptjent inntekt	-659	-813
Rentebærende verdipapir til virkelig verdi	-3	91
Sum utsatt skatt	907	1.627
Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	168	120
Pensjonsforpliktelse	119	110
IFRS overgang 01.01.21	0	538
Rentebærende verdipapir til virkelig verdi	94	-235
Avsetning til forpliktelser	338	721
Sum endring utsatt skatt	720	1.254
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkapitalen 01.01.2020	0	275
Endring utsatt skatt på ordinært resultat	720	1.529

Note 25 – Kategorier av finansielle instrumenter

2021

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	1.201			1.201
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	93.218			93.218
Utlån til og fordringer på kunder	2.983.230			2.983.230
Rentebærende verdipapirer		405.127		405.127
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		49.039	125.785	174.824
Sum finansielle eiendeler	3.077.649	454.166	125.785	3.657.600
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	46.832			46.832
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.706.865			2.706.865
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	450.427			450.427
Ansvarlig lånekapital	25.018			25.018
Sum finansiell gjeld	3.229.142	0	0	3.229.142

2020

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	1.861			1.861
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	137.533			137.533
Utlån til og fordringer på kunder	2.702.615			2.702.615
Rentebærende verdipapirer		392.726		392.726
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		54.264	117.299	171.563
Sum finansielle eiendeler	2.842.009	446.990	117.299	3.406.298
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	100.731			100.731
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.486.896			2.486.896
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	400.317			400.317
Ansvarlig lånekapital	25.015			25.015
Sum finansiell gjeld	3.012.959	0	0	3.012.959

Note 26 – Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2021		2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter	1 201	1 201	1 861	1 861
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	93 218	93 218	137 533	137 533
Utlån til og fordringer på kunder	2 983 230	2 983 230	2 702 615	2 702 615
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	3.077.649	3.077.649	2.842.009	2.842.009
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	2 706 865	2 706 865	2 486 896	2 486 896
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	450 427	451 720	400 317	402 096
Ansvarlig lånekapital	25 018	25 230	25 015	25 320
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	3.182.309	3.183.815	2.912.228	2.914.312

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
2021				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	0	454.166	0	454.166
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	0	125.785	125.785
Sum eiendeler	0	454.166	125.785	579.951

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Inngående balanse	117.299	0
Realisert gevinst resultatført	0	0
Urealisert gevinst og tap resultatført	-60	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	2.562	0
Investering	5.984	0
Salg	0	0
Utgående balanse	125.785	0

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
2020				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	0	446.990	0	446.990
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	0	117.299	117.299
Sum eiendeler	0	446.990	117.299	564.289

Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Inngående balanse	102.189	0
Realisert gevinst resultatført	9	0
Urealisert gevinst og tap resultatført	0	0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	4.200	0
Investering	10.944	0
Salg	-43	0
Utgående balanse	117.299	0

Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	2021 Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	100.628	113.207	138.364	150.942
Sum eiendeler	100.628	113.207	138.364	150.942

Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	2020 Kursendring			
	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	93.839	105.569	129.029	140.759
Sum eiendeler	93.839	105.569	129.029	140.759

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 110,7 mill. kroner av totalt 125,8 mill. kroner i nivå 3.

Note 27 – Sertifikater og obligasjoner

2021	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	35.816	35.138	35.138
Kommune / fylke	96.072	96.167	96.167
Bank og finans	124.881	125.840	125.840
Obligasjoner med fortrinsrett	148.370	147.982	147.982
Industri	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	405.139	405.127	405.127
Herav børsnoterte verdipapir			

2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	35.816	35.348	35.348
Kommune / fylke	81.054	81.212	81.212
Bank og finans	125.948	126.774	126.774
Obligasjoner med fortrinsrett	149.543	149.392	149.392
Industri	0	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	392.361	392.726	392.726
Herav børsnoterte verdipapir	364.363	364.684	364.684

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Pr. 31.12.2021 har banken deponert 250,0 mill. av beholdningen av obligasjonsporteføljen i Norges Bank. P.t. har banken ingen F-lån i Norges Bank.

Note 28 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat

	Orgnummer	Antall	2021		2020		
			Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapirer (overført fra forrige tabell)			405.139	405.127		392.361	392.726
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Kreditt	EK-KRDTT	0	0	0	4.659	4.904	4.562
Eika Sparebank	EK-SPBAN	48.649	49.466	49.039	49.317	50.149	49.702
Sum aksje- og pengemarkedsfond			49.466	49.039		55.053	54.264
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			49.466	49.039		55.053	54.264
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			454.605	454.166		447.414	446.990

Note 29 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over utvidet resultat

	2021						2020				
	Orgnummer	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Eierandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat											
EIKA GRUPPEN	979319568	0,79 %	194.479	9.704	32.867	3.841	0,79 %	194.479	9.704	31.350	3.890
EIKA BOLIGKREDITT	885621252	1,51 %	18.520.438	78.025	77.838	2.211	1,42 %	17.378.201	73.106	74.460	1.473
EIKA VBB AS (Vipps)	921859708		1.359	5.396	7.393			1.271	5.030	5.030	
SPAMA	916148690		50	5	77	10		50	5	64	14
KREDITTFORENINGEN	986918930		740	762	762			740	762	762	
ARENDAL LUFTHAVN GULLKNAPP	936740987		150	150	150			150	150	150	
P-VEST	979338333		6	300	300	24		6	300	300	
VN Norge	921083052		NA	1.156	885			NA	1.156	318	823
KVINESDAL SPAREBANK	937894805		9.851	985	896			9.851	985	896	
SKANDINAVISK DATACENTER (SDC)			2.213	996	1.167			2.213	996	1.218	
SKAGERAK MATURO SEED AS	918019669		4.058.824	3.450				3.235.294	2.750	2.750	
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi				100.929	125.785	6.086			94.945	117.299	6.200

	2021	2020
Balanseført verdi 01.01.	117.299	85.031
Tilgang	5.984	9.612
Avgang	0	-35
Realisert gevinst/tap	0	3.507
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat	-60	-1.234
Netto urealisert gevinst over utvidet resultat	2.562	20.418
Balanseført verdi 31.12.	125.785	117.299

Note 30 – Varige driftsmidler

	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.20	10.202	58.087	0	68.289
Tilgang	96	0	0	96
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangeret til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.20	10.298	58.087	0	68.385
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	7.771	15.090	0	22.861
Bokført verdi pr. 31.12.20	2.527	42.997	0	45.524
Kostpris pr. 01.01.21	10.298	58.087	0	68.385
Tilgang	0	0	0	0
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangeret til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.21	10.298	58.087	0	68.385
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.21	8.432	16.548	0	24.980
Bokført verdi pr. 31.12.21	1.866	41.539	0	43.405
Avskrivninger 2020	654	1.458	0	2.112
Avskrivninger 2021	661	1.458	0	2.119
Avskrivingsprosent	10 - 33%	5 - 10%	5 - 20%	

Note 31 – Andre eiendeler

	2021	2020
Eiendeler ved utsatt skatt	0	0
Opptjente, ikke motatte inntekter	2 934	3 207
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	1 118	1 173
Overtatte eiendeler	0	0
Andre eiendeler	1	19
Sum forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader og opptjente, ikke motatte inntekter	4.053	4.399

Note 32 – Innlån fra kredittinstitusjoner

	2021	Rente	2020	Rente
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	46 832	0,56 %	100 731	1,45 %
Sum innlån fra kredittinstitusjoner	46.832		100.731	

Rentesatsen vist som gjennomsnittlig effektiv rente beregnet på avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning. Banken hadde ingen innskudd fra låneformidlere pr. 31.12.21 eller 31.12.20.

Note 33 – Innskudd fra kunder

	2021	2020
Innskudd og andre innlån fra kunder	2.706.865	2.486.896
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.706.865	2.486.896
Innskuddt fordelt på geografiske områder		
Arendal	2.110.962	1.999.090
Øvrige deler av Agder	391.030	303.862
Resten av Norge	184.955	162.163
Utlandet	19.918	21.781
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.706.865	2.486.896
Innskuddsfordeling		
Lønnstakere	1.965.105	1.843.154
Jordbruk, skogbruk og fiske	8.511	7.957
Industri	11.847	38.827
Bygg, anlegg	53.383	42.253
Varehandel	166.373	161.700
Transport og lagring	13.875	17.512
Eiendomsdrift og tjenesteyting	137.749	132.965
Annen næring	350.022	242.527
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	2.706.865	2.486.896

Note 34 – Obligasjonsgjeld

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2021	2020	Rente- vilkår
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010779325	23.11.2016	23.11.2021	50.000	0	50.086	3m Nibor + 120 bp
NO0010810369	14.11.2017	14.11.2022	150.000	150.351	150.274	3m Nibor + 100 bp
NO0010846520	15.03.2019	15.03.2023	100.000	100.074	100.054	3m Nibor + 80 bp
NO0010875917	28.02.2020	28.02.2025	100.000	100.135	100.091	3m Nibor + 66 bp
NO0011109571	28.09.2021	28.09.2026	100.000	100.013	0	3m Nibor + 62 bp
Over-/underkurs				-146	-188	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				450.427	400.317	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 2021	2020	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital						
NO0010820095	23.03.2018	23.03.2028	25.000	25.018	25.015	3m Nibor + 195 bp
Sum ansvarlig lånekapital				25.018	25.015	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2020	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2021
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	400.317	100.000	50.000	110	450.427
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	400.317	100.000	50.000	110	450.427
Ansvarlig lånekapital	25.015	0	0	3	25.018
Sum ansvarlig lånekapital	25.015	0	0	3	25.018

Note 35 – Annen gjeld og pensjon

Annen gjeld	2021	2020
Påløpte kostnader	6.268	6.569
Skattetrekk	763	741
Øvrig gjeld	7.327	4.302
Avsatt til gaver	2.273	2.443
Sum annen gjeld	16.631	14.055

Avstemming av netto gjeld	2021	2020
Kontanter og kontantekvivalenter	1.201	1.861
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	93.218	137.533
Innlån fra finansieringsaktiviteter	450.427	400.317
Leieforpliktelser	0	0
Netto gjeld	544.846	539.711
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	94.419	139.394
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	450.427	400.317
Netto gjeld	544.846	539.711

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning			Sum
	Finanselle innlån	Leie- forpliktelser	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kreditt- institusjoner uten oppsigelsestid		
Netto gjeld 01.01.2020	399.788	0	399.788	2.116	158.026	160.142	
Kontantstrømmer	529	0	529	-255	-20.493	-20.748	
Anskaffelser - leieforpliktelser	0	0	0	0	0	0	
Andre endringer	0	0	0	0	0	0	
Netto gjeld 31.12.2020	400.317	0	400.317	1.861	137.533	139.394	
Kontantstrømmer	50.110	0	50.110	-660	-44.315	-44.975	
Anskaffelser - leieforpliktelser	0	0	0	0	0	0	
Andre endringer	0	0	0	0	0	0	
Netto gjeld 31.12.2021	450.427	0	450.427	1.201	93.218	94.419	

Pensjon

Sikrede ytelser

Banken har pensjonsordninger som omfatter alle ansatte. Banken har etter Lov om foretakspensjon en innskuddsordning for de ansatte.

Usikrede ytelser

Banksjefen har en avtale om førtidspensjon fra fylte 62 år. Forventet gjenstående tjenestetid er 5,5 år. Banken plikter å avsette 22 % av pensjonsgrunnlaget hvert år. Saldo på konto ved fratredelse skal utbetales fordelt på 60 månedsrater. Etter dette inngår banksjef i den ordinære innskuddsbaserte ordningen.

Banken har også en avtalefestet førtidspensjonering (AFP). Den nye AFP-ordningen som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsførers som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at banken kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Bankens forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Årets pensjonskostnad	2021	2020
Premie OTP og tidligere ytelsesbasert ordning	1.351	1.207
Premie innskuddsbasert AFP ordning	254	270
Kostnad usikre ytelser	431	382
Resultatført pensjonskostnad	2.036	1.859
Pensjonsforpliktelser		
Beregnete pensjonsforpliktelser	4.485	4.007
Ikke resultatførte estimatavik/planendringer	0	0
Sum pensjonsforpliktelser	4.485	4.007

Note 36 – Garantier

	2021	2020
Betalingsgarantier	5 271	4 727
Kontraktsgarantier	11 485	11 764
Lånegarantier	0	0
Andre garantier	0	0
Sum garantier overfor kunder	16.756	16.491
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	0	8 738
Tapsgaranti	12 230	13 467
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	12.230	22.205
Sum garantier	28.986	38.696

Garantier fordelt geografisk	2021		2020	
	Kr.	%	Kr.	%
Arendal	24.853	85,7 %	37.226	96,2 %
Øvrige deler av Agder	4.133	14,3 %	1.470	3,8 %
Resten av Norge	0	0,0 %	0	0,0 %
Utlandet	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum garantier	28.986	100 %	38.696	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2021 lån for 1.223,0 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.
2. Tapsgaranti: Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

Note 37 – Hendelser etter balansedagen

I januar 2018 sa ti banker opp sine avtaler med Eika Gruppen AS for å danne en egen bankgruppering (Lokalbankalliansen). De ti bankene, som til sammen eide 11,88 % av aksjene i Eika Gruppen AS, har etter endt oppsigelsestid kun hatt et forhold til Eika Gruppen AS som aksjonærer. 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS inngikk den 10. februar 2022 en avtale om kjøp av samtlige aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbankalliansen. Transaksjonen ble gjennomført 18.02.22 til en pris per aksje på 242,50 kroner.

I etterkant av transaksjonen ble samtlige banker i Eika Alliansen enige om at aksjene kjøpt av Lokalbankalliansen skal fordeles etter en intern fordelingsmodell, hvor alle alliansebanker blir tilbudt å tegne seg for en nærmere bestemt andel av tilgjengelige aksjer. Tegningsperioden avsluttes den 14.03.22, hvorpå fordeling av aksjer vil gjennomføres. Bankens endelige andel av aksjene som kjøpes fra Lokalbankalliansen vil avhenge av hvor mange tegningsretter banken tildeles etter den interne fordelingen, og videre av hvor mange av tegningsrettene banken velger å innløse.

Transaksjonene inntreffer etter balansedagens slutt og vil hensyntas i bankens rapport for 1. kvartal 2022. Dette vil medføre inntektsføring over utvidet resultat og justering av balanseført verdi tilsvarende verdiøkningen på aksjene i Eika Gruppen AS.

TILLITSVALGTE I ARENDAL OG OMEGNS SPAREKASSE 2020-2021

GENERALFORSAMLINGEN:

Valgt av kundene:

Bjorn Fossestol, leder
Knut C. Gjermundsen,
Øystein Grødum
Åge Pettersen
Tone Holthe
Bjorn Vedal, nestleder
Dag Lothar Kanestrøm
Elin Merete Krogstad Hoel

Varamedlemmer:

Runo Nygård
Øyvind Tønnesen
Nina Tynes Heen
Bjorn Inge Øygarden
Cathrine Berge

Kommunevalgte:

Jan Askeland
Siv Brekka
Amalie Kollstrand
Andreas Arff

Varamedlemmer:

Arne Martin Thorbjørnsen
Atle Svendal
Maurith Julie Fagerland

Valgt av de ansatte:

Nina M. Tveite
Tove Janne Andersen
Eivind Lauvrak
Hilde S. Aarrestad

Varamedlemmer:

Øystein Samuelsen
Terje Vimme

Styret:

Aage Nystol, leder
Anita Aanonsen Jernquist
Odd Keilon Osmundsen, nestleder
Cathrine C. Berli
Lisbeth Rastad (valgt av de ansatte)

Varamedlemmer:

Hanne S. Gjetmundsen
Tormod Vaagsnes
Hilde Aarrestad (valgt av de ansatte)

Valgkomite:

Cathrine Høyese Hall
Dag Lothar Kanestrøm
Nina Tveite

Varamedlem:

Øystein Grødum

Revisjonen:

RSM
Inge Soteland (RSM Norge AS)

RSM Norge AS

Frolandsveien 6, 4847 Arendal
Org.nr: 982 316 588 MVAT +47 38 07 07 00
F +47 23 11 42 01www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Arendal og Omegns Sparekasse

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Arendal og Omegns Sparekasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Arendal og Omegns Sparekasses revisor sammenhengende i 5 år fra valget på generalforsamlingen den 1. mars 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/és a member of Den norske Revisorforening.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vår gjennomgang av kontrollene ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verddivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av Covid-19 situasjonen, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle bransjer og miljøer. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og 6-11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

Revisors beretning 2021 for Arendal og Omegns Sparekasse

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

Revisors beretning 2021 for Arendal og Omegns Sparekasse

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Arendal, 24. mars 2022
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

Arendal og Omegns Sparekasse

Torvet 8, 4836 Arendal

Telefon 37 00 49 00

post@sparekassa.no – sparekassa.no